

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

28.02.2025 № 131

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
09 квітня 2025 року
за № 541/43947

Про затвердження Методики визначення джерел і механізмів
фінансового забезпечення публічних інвестиційних проєктів
та програм публічних інвестицій

Відповідно до абзацу третього частини п'ятої статті 33¹ та абзацу третього частини п'ятої статті 75² Бюджетного кодексу України **НАКАЗУЮ:**

- 1. Затвердити Методику визначення джерел і механізмів фінансового забезпечення публічних інвестиційних проєктів та програм публічних інвестицій, що додається.
- 2. Сектору з питань управління публічними інвестиціями забезпечити:
подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
оприлюднення цього наказу.
- 3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
- 4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Улютіна Д.В.

В.о. Міністра

Юрій ДРАГАНЧУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
фінансів України
28 лютого 2025 року № 131

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
09 квітня 2025 року
за № 541/43947

Методика
визначення джерел і механізмів фінансового забезпечення
публічних інвестиційних проєктів та програм публічних
інвестицій

I. Загальні положення

1. Цією Методикою визначається єдиний підхід до визначення джерел і механізмів фінансового забезпечення публічних інвестиційних проєктів (далі — проєкт) та програм публічних інвестицій (далі — програма).

2. У цій Методиці терміни вживаються у таких значеннях:

боргове фінансування — залучення коштів на умовах повернення, платності та строковості, включаючи кредити (позики) від іноземних держав, іноземних фінансових установ і міжнародних фінансових організацій (далі — МФО), комерційних банків, випуск облігацій (державних облігацій, облігацій місцевих позик, інфраструктурних облігацій тощо), а також інші механізми фінансування через боргові інструменти, основною характеристикою яких є обов’язок повернення залучених коштів разом із відсотками або іншими фінансовими зобов’язаннями;

державна підтримка — державна (місцева) гарантія, державна підтримка здійснення державно-приватного партнерства (далі — ДПП), державне стимулювання облаштування та функціонування індустріальних парків у формі забезпечення будівництва об’єктів інженерно-транспортної інфраструктури, необхідних для створення та функціонування індустріальних (промислових) парків, державна підтримка інвестиційних проєктів із значними інвестиціями у формі будівництва об’єктів інженерно-транспортної інфраструктури, надання яких є передумовою для використання певного механізму фінансового забезпечення проєкту або програми або передумовою реалізації інвестиційного проєкту із значними інвестиціями, функціонування індустріального парку;

державні цільові фонди — державний дорожній фонд, державний фонд поводження з радіоактивними відходами, державний фонд розвитку водного господарства, державний фонд внутрішніх водних шляхів, державний фонд декарбонізації та енергоефективної трансформації, спрямування коштів з яких має цільовий характер, що визначений Бюджетним кодексом України;

грантове фінансове забезпечення — кошти у вигляді грантів, дарунків, благодійних внесків, надані Європейським Союзом, іноземними державами, іноземними фінансовими установами, міжнародними організаціями, донорськими установами, іноземними фінансовими установами, МФО, а також добровільні внески (благодійні пожертви) від фізичних та юридичних осіб приватного права та / або публічного права, надані на безоплатній та безповоротній основі з метою фінансового забезпечення проєктів або програм;

ініціатор проєкту або програми — головний розпорядник бюджетних коштів, виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, Рада міністрів АР Крим, державне унітарне підприємство, господарське товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (крім банків), комунальне унітарне підприємства, установа, організація, яке ініціювало проєкт (концепцію проєкту) або програму (концепцію програми);

комерційна здійсненність проєкту (bankability) — підтверджений потенціал проєкту для залучення приватного фінансування та кредиторів, відповідність фінансових прогнозів проєкту очікуванням кредиторів та потенційних надавачів приватного фінансування, визначених за результатами проведення дослідження заінтересованості ринку та консультації з потенційними інвесторами;

ліміти фінансового забезпечення — граничні обсяги дефіциту державного бюджету (місцевих бюджетів), граничні обсяги державного (місцевого) боргу і гарантованого державою (Автономною Республікою Крим, обласною радою, міською, селищною чи сільською територіальною громадою) боргу, граничні обсяги надання державних (місцевих) гарантій, встановлені обсяги щорічних видатків на виконання довгострокових зобов’язань у рамках державно-приватного партнерства, дотримання та контроль за якими під час розподілу публічних інвестицій на підготовку та реалізацію проєктів та програм забезпечується Міністерством фінансів України (місцевим фінансовим органом) відповідно;

невідкладні проєкти та програми — проєкти та програми, які відповідають критеріям, відображеним в додатку 1 до цієї Методики, і відтермінування фінансування яких на строк більше шести місяців може призвести до виникнення прямої загрози життю або здоров’ю громадян;

оцінка заінтересованості ринку та консультації з потенційними інвесторами — процес оцінки реакції приватного сектора на запропоновані проєктні вимоги або оцінка рівня заінтересованості ринку в проєкті, яка включає, зокрема, налагодження структурованого діалогу

1. Фінансове забезпечення підготовки проєкту може здійснюватися за рахунок власних коштів підприємств, установ, організацій, власних надходжень бюджетних установ, коштів загального і спеціального фонду державного бюджету, коштів місцевих бюджетів, коштів МФО, програм підготовки проєктів, міжнародної технічної допомоги (далі — МТД) та інших джерел, не заборонених законодавством України.

2. Фінансове забезпечення підготовки проєкту за рахунок державного бюджету здійснюється виключно щодо проєктів, включених до єдиного проєктного портфеля публічних інвестицій держави.

Фінансове забезпечення підготовки проєкту за рахунок коштів місцевого бюджету здійснюється виключно щодо проєктів, включених до єдиного проєктного портфеля публічних інвестицій регіону (територіальної громади).

3. Попереднє визначення джерела і механізму фінансового забезпечення підготовки проєкту здійснюється ініціатором проєкту згідно з пунктом 4 цього розділу у рамках підготовки фінансового обґрунтування концепції (попереднього техніко-економічного обґрунтування) проєкту.

4. Визначення джерела і механізму фінансового забезпечення підготовки проєкту здійснюється у такій послідовності:

1) власні надходження (кошти) ініціатора проєкту.

Проєкт в першу чергу аналізується на предмет можливості фінансового забезпечення його підготовки за рахунок власних коштів підприємств, установ, організацій та власних надходжень бюджетних установ;

2) програми підготовки проєктів, програми МТД.

Фінансове забезпечення підготовки проєктів може здійснюватися за рахунок програм підготовки проєктів, програм МТД, та інших безповоротних джерел не заборонених законодавством України (відмінних від бюджетних коштів). Для визначення можливості залучення таких коштів у рамках фінансового обґрунтування концепції проєкту проводиться аналіз відповідності проєкту критеріям зазначених джерел і механізмів їх фінансового забезпечення.

У разі, якщо на дату розробки концепції проєкту вже досягнуто попередніх домовленостей щодо залучення фінансування за рахунок програм МТД або інших джерел не заборонених законодавством України, ця інформація має бути включена до фінансового обґрунтування концепції проєкту разом з відповідними підтверджуючими документами (листи про наміри, меморандуми про співпрацю, попередні погодження з донорами тощо).

Фінансове забезпечення підготовки проєктів за рахунок програм підготовки проєктів здійснюється з урахуванням положень методології розподілу проєктів єдиного проєктного портфелю публічних інвестицій держави серед програм для підготовки проєктів;

3) бюджетні кошти (крім власних надходжень бюджетних установ).

Проєкти державного рівня, що розглядаються на предмет можливості фінансового забезпечення їх підготовки за рахунок коштів державного бюджету, проходять перевірку на предмет відповідності критеріям фінансового забезпечення їх підготовки за рахунок коштів ДФРР, державних цільових фондів або інших коштів спеціального фонду державного бюджету, у випадку, якщо напрямки спрямування коштів спеціального фонду державного бюджету передбачають використання таких коштів на підготовку публічних інвестиційних проєктів. Висновок про відповідність таким критеріям включається ініціатором проєкту у фінансове обґрунтування концепції проєкту.

У разі відсутності достатнього обсягу фінансового забезпечення за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету або невідповідності проєкту заходам, на які спрямовуються кошти ДФРР, відповідного державного цільового фонду та / або іншим критеріям надання фінансового забезпечення за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету, визначеним бюджетним законодавством України, розглядається можливість фінансового забезпечення підготовки такого проєкту за рахунок коштів загального фонду державного бюджету. Обґрунтування обрання такого джерела і механізму фінансового забезпечення підготовки проєкту зазначається у фінансовому обґрунтуванні концепції проєкту.

Проєкти на регіональному та місцевому рівнях, що розглядаються на предмет можливості фінансового забезпечення їх підготовки з відповідного місцевого бюджету, проходять перевірку місцевим фінансовим органом (з дотриманням принципу каскадування) на предмет щодо його відповідності характеристикам проєкту, відображеним в переліку можливих джерел і механізмів фінансового забезпечення підготовки проєктів або програм на місцевому (регіональному) рівні відповідно до додатка 2 до цієї Методики.

IV. Визначення джерела і механізму фінансового забезпечення реалізації проєктів та програм

1. Фінансове забезпечення реалізації проєктів здійснюється за рахунок:

приватного фінансування;

боргового фінансування;

грантового фінансового забезпечення;

прямого бюджетного фінансування.

2. Фінансове забезпечення реалізації програм здійснюється за рахунок:

боргового фінансування;

грантового фінансового забезпечення;

прямого бюджетного фінансування.

Додаток 1
до Методики визначення джерел
і механізмів фінансового забезпечення
публічних інвестиційних проєктів
та програм публічних інвестицій
(пункту 2 розділу I)

Критерії невідкладності проєктів та програм

Невідкладними визнаються проєкти та програми, що мають вплив на задоволення базових потреб громадян і відповідають щонайменше одному з таких критеріїв:

проєкт або програма спрямований або спрямована виключно на забезпечення фізичної безпеки населення від зовнішніх загроз (шляхом нового будівництва, капітального ремонту, реконструкції захисних споруди цивільного захисту — сховища, протирадіаційні укриття, споруди подвійного призначення із захисними властивостями сховищ або протирадіаційних укриттів);

проєкт або програма спрямований або спрямована на відновлення пошкодженої внаслідок збройної агресії Російською Федерацією інфраструктури в секторі «системи життєзабезпечення» (постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізоване питне водопостачання, централізоване водовідведення, управління побутовими відходами)¹;

проєкт або програма спрямований або спрямована виключно на забезпечення захисту інфраструктури в секторі «паливно-енергетичний сектор», підсекторах «електроенергетика», «нафтова промисловість», «газова промисловість», «ядерна енергетика», секторі «транспорт і пошта», підсекторах «залізничний транспорт», «морський та внутрішній водний транспорт» (зокрема, шляхом нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту та інших інженерно-технічних заходів захисту)¹;

проєкт або програма спрямований або спрямована на відновлення пошкодженої внаслідок збройної агресії Російською Федерацією інфраструктури в секторі «паливно-енергетичний сектор», підсекторі «електроенергетика» (виробництво електричної енергії, управління системами передачі та енергопостачання, розподіл електричної енергії, експлуатація гідротехнічних споруд), підсекторі «газова промисловість» (передача (транзит) газу, розподіл газу, зберігання природного газу);

проєкт або програма спрямований або спрямована на відновлення пошкоджених внаслідок збройної агресії Російською Федерацією газорозподільчих систем або газопроводів.

¹ Посилання на сектори та підсектори вживаються відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 1109 «Деякі питання об'єктів критичної інфраструктури».

Додаток 2
до Методики визначення джерел
і механізмів фінансового забезпечення
публічних інвестиційних проєктів
та програм публічних інвестицій
(пункту 3 розділу IV)

Перелік
можливих джерел і механізмів фінансового забезпечення реалізації
проєктів та програм в залежності від характеристик проєктів або
програм на державному рівні

Характер джерела фінансового забезпечення	Джерела фінансового забезпечення	Механізми фінансового забезпечення	Характеристика проєкту або програми
1	2	3	4
Безповоротне	Власні кошти державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток) належать державі (крім банків)	Видатки підприємств	1) невідкладні проєкти та програми, які відповідають критеріям, відображеним в додатку 1 до цієї Методики; 2) відтермінування фінансування проєктів або програм на строк більше шести місяців може призвести до виникнення прямої загрози життю або здоров'ю громадян
Безповоротне	Грантове фінансування за рахунок вже існуючих проєктів міжнародної підтримки, програм МТД, грантів	Прямі видатки	1) невідкладні проєкти та програми, які відповідають критеріям, відображеним в додатку 1 до цієї Методики, і відтермінування фінансування яких на строк більше шести місяців може призвести до виникнення прямої загрози життю або здоров'ю громадян; 2) неможливість фінансування проєкту за рахунок попередньо визначеного джерела і механізму фінансового забезпечення
Поворотне	Боргове фінансування за рахунок вже існуючих кредитів	Кредит (позики)	1) невідкладні проєкти та програми, які відповідають критеріям, відображеним в додатку 1 до цієї Методики, і відтермінування фінансування яких на строк більше шести місяців може призвести до виникнення прямої загрози життю або здоров'ю громадян; 2) неможливість фінансування проєкту за рахунок попередньо визначеного джерела і механізму фінансового забезпечення
Безповоротне	Пряме бюджетне фінансування	Прямі видатки за рахунок коштів державного бюджету (публічні закупівлі)	1) невідкладні проєкти та програми, які відповідають критеріям, відображеним в додатку 1 до цієї Методики, і відтермінування фінансування яких на строк більше шести місяців може призвести до виникнення прямої загрози життю або здоров'ю громадян; 2) неможливість фінансування проєкту або програми за рахунок попередньо визначеного джерела і механізму фінансового забезпечення

Змішане	Приватне фінансування (власний капітал та залучені кошти) із державною підтримкою та грантовим фінансуванням	ДПП (не концесія), де всі інвестицій приватного партнера відшкодовується за рахунок виплати приватному партнеру платежів з державного бюджету, зокрема плати за експлуатаційну готовність, що сплачуються після прийняття об'єкта ДПП в експлуатацію та / або інших форм державної підтримки здійснення ДПП та з залученням грантового фінансування	1) проєкт реалізується в одній із сфер, визначених Законом України «Про державно-приватне партнерство»; 2) проєкт має орієнтовну вартість понад 50 млн гривень.; 3) проєкт має позитивний показник value-for-money, тобто проєкт при реалізації за таким механізмом дає додаткову чисту приведену вартість для державного сектору за рахунок передачі ризиків та підвищення ефективності реалізації проєкту; 4) проєкт має позитивний результат оцінки заінтересованості ринку та консультацій з потенційними інвесторами; 5) стягнення плати з користувачів (споживачів) за користування інфраструктурою (послугами) є неможливим або недоцільним (через її малий розмір); 6) проєкт реалізується у пріоритетній галузі та за відповідним пріоритетним напрямом публічного інвестування, що визначені середньостроковим планом пріоритетних публічних інвестицій держави; 7) проєкт не є комерційно здійсненим без державної підтримки; 8) проєкт забезпечує достатній рівень дохідності для приватних інвесторів та кредиторів (має позитивне значення чистої приведеної вартості — NPV > 0); 9) неможливість фінансування проєкту за рахунок попередньо визначеного джерела і механізму фінансового забезпечення; 10) проєкт є економічно доцільним, має позитивний економічний чи соціальний ефект (позитивне значення чистої приведеної економічної вартості — ENPV)
Поворотне	Боргове фінансування (що залучається державним унітарним підприємством, господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50% акцій (часток) належать державі (крім банків)	Кредит комерційного банку Облігації Інші боргові інструменти	1) проєкт є самоокупним, тобто чиста теперішня (приведена) вартість прогнозних грошових потоків, які генеруватиме проєкт на фінансування якого залучається кредит є більшим нуля (NPV > 0); 2) фінансовий стан позичальника відповідає вимогам, що висуваються комерційними банками; 3) неможливість фінансування проєкту за рахунок попередньо визначеного джерела і механізму фінансового забезпечення; 4) проєкт є економічно доцільним, має позитивний економічний чи соціальний ефект (позитивне значення чистої приведеної економічної вартості — ENPV)

Поворотне	Боргове фінансування (що залучається державним унітарним підприємством, господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50% акцій (часток) належать державі (крім банків)	Пільгове боргове фінансування без державної гарантії	1) проєкт не реалізується в галузях (підгалузях) та не має характеристик, за наявності яких, відповідно до політик кредиторів, проєкт не може бути профінансовано за рахунок пільгового боргового фінансування; 2) проєкт є самоокупним, тобто чиста теперішня (приведена) вартість прогнозних грошових потоків, які генеруватиме проєкт на фінансування якого залучається кредит є більшим нуля ($NPV > 0$); 3) фінансовому стану позичальника, що оцінений відповідно до Порядку проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проєкту, реалізація якого передбачається на умовах фінансової самоокупності, а також визначення виду забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, обслуговування якої здійснюватиметься за рахунок коштів бенефіціара, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14 липня 2016 року № 616, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 5 серпня 2016 року за № 1095/29225 (далі — Порядок 616), присвоєно класи від 1 до 3, прогнозний коефіцієнт покриття боргу є більшим за 1, обсяг забезпечення погашення та обслуговування позики є достатнім; або за рівнем якості фінансового стану позичальнику присвоєно клас 4, спостерігається позитивна динаміка зростання інтегрального показника фінансового стану, прогнозний коефіцієнт покриття боргу є більшим за 1,35, обсяг забезпечення погашення та обслуговування позики є достатнім; 4) частка власного фінансування проєктів за рахунок власних коштів позичальника має становити не менше 30% (окрім випадків, якщо інший обсяг не погоджений з надавачем пільгового боргового фінансування); 5) проєкт реалізовується у пріоритетній галузі та за відповідним пріоритетним напрямом публічного інвестування, що визначені середньостроковим планом пріоритетних публічних інвестицій держави; 6) неможливість фінансування проєкту за рахунок попереднього визначеного джерела і механізму фінансового забезпечення; 7) проєкт є економічно доцільним, має позитивний економічний чи соціальний ефект (позитивне значення чистої приведеної економічної вартості — ENPV)
-----------	---	--	--

Безповоротне	Пряме бюджетне фінансування	Прямі видатки з державного (місцевого) бюджету	1) невідкладні проекти, які відповідають критеріям, відображеним в додатку 1 до цієї Методики, і відтермінування фінансування яких на строк більше шести місяців може призвести до виникнення прямої загрози життю або здоров'ю громадян; 2) неможливість фінансування проекту за рахунок попередньо визначеного джерела і механізму фінансового забезпечення у строк до шести місяців; 3) проєкт включений до єдиних проєктних портфелів публічних інвестицій держави (регіону, територіальної громади)
--------------	-----------------------------	--	--

Про затвердження Методики визначення джерел і механізмів фінансового забезпечення публічних інвестиційних проєктів та програм публічних інвестицій
Наказ; Мінфін України від 28.02.2025 № 131
Прийняття від **28.02.2025**
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/z0541-25>

Законодавство України

станом на 08.05.2026

чинний

z0541-25

Публікації документа

- Офіційний вісник України від 09.05.2025 — 2025 р., № 37, стаття 2484, код акта 131546/2025